

RAADSINFORMATIEBRIEF

Van

college van burgemeester en wethouders

Vergadering van

5 oktober 2021

Kenmerk

Z/21/006235 / D/21/032798

Portefeuillehouder

Tymon de Weger

Portefeuille

Werk & Inkomen

Opsteller

Schneider, Erik

Onderwerp

RIB - Voortgang afhandeling Kinderopvangtoeslagaffaire.

Kennisnemen van

Raadsinformatiebrief over de voortgang van de afwikkeling van de Kinderopvangtoeslagaffaire.

Inleiding

In maart van dit jaar heeft het college uw raad geïnformeerd over de aanpak die het voorstaat in de afwikkeling van de Kinderopvangtoeslagaffaire - KOTA (zie Raadsinformatiebrief met kenmerk Z/21/006235 / D/21/012374). Nu, een half jaar later, wil het college via deze RIB een stand van zaken geven over de voortgang met betrekking tot de ondersteuning van de gedupeerde gezinnen. Dat dit onderwerp belangrijk wordt gevonden en leeft in de samenleving blijkt onder meer uit de vragen die door de fractie van Inwonersbelangen over dit onderwerp zijn gesteld. Bij het opstellen van deze RIB is rekening gehouden met deze vragen. Met instemming van Inwonersbelangen zijn hun vragen met deze RIB beantwoord.

We hebben het in deze RIB over gedupeerde gezinnen. Een gedeelte is door de Belastingdienst definitief erkend, terwijl de meeste gezinnen nog met procedures bezig zijn om erkend te worden. Omdat deze laatste groep ook in aanmerking komt voor ondersteuning en begeleiding hebben we het in deze RIB in alle gevallen over "gedupeerden".

Kernboodschap

Het herstellen van het vertrouwen in de overheid en het herstellen van de (financiële) gevolgen van de handelswijze van de Belastingdienst in de KOTA vormen voor het college de uitgangspunten voor de voorgestelde aanpak. Was er in maart sprake van 28 gedupeerde gezinnen, inmiddels is het aantal opgelopen tot 79 (waarvan 37 definitief zijn erkend). En dit aantal kan nog verder oplopen.

Uitgangspunt is om met alle gedupeerden een gesprek te hebben. Via een Belastingdienst-portal wordt de naam, geboortedatum, burgerservicenummer en eventueel telefoonnummer van de gedupeerde verkregen waarna de gegevens worden aangevuld met het adres. Twee medewerkers van Woerden Wijzer benaderen vervolgens deze inwoners. Er vinden gesprekken plaats over de KOTA, de gevolgen hiervan op hun leven, en de ondersteuningsbehoefte om ontstane problemen het hoofd te bieden. Alle relevante gespreksthemata komen hierbij aan de orde, waarbij in ieder geval wordt gekeken naar de financiële situatie, de gezondheid (lichamelijk en geestelijk), de woonsituatie, sociale relaties en zingeving. Hierbij zijn de wensen van de gedupeerden leidend, ondersteuning is op vrijwillige basis.

Ervaringen tot nu toe:

Gebleken is dat het overgrote deel van de gedupeerden die zijn gesproken geen verdere ondersteuning nodig hebben of wensen. Ze hebben financieel hun leven op orde (gekregen) en de problemen met de Belastingdienst achter zich kunnen laten. De gesprekken met de twee medewerkers van de gemeente worden wel gewaardeerd. Het gegeven dat ze hun verhaal kunnen vertellen en naar ze wordt geluisterd doet hen goed en is iets dat in al die jaren heeft ontbroken. Gedupeerden die aangeven dat ze geen verdere ondersteuning nodig hebben krijgen wel altijd het aanbod om zich later, als daar alsnog behoefte voor is, te melden voor een gesprek of ondersteuning.

Er zijn echter ook een aantal gezinnen die nog dagelijks de gevolgen van de KOTA ondervinden. Het gaat hier om zeer ingrijpende situaties waarbij in sommige gevallen directe financiële ondersteuning noodzakelijk was. Voorbeelden hiervan zijn een gezin dat geen geld had voor het verplichte eigen risico en daardoor niet over medicijnen kon beschikken. En een ander gezin zonder financiële middelen om kapotte- en ontbrekende huisraad te kunnen vervangen of aan te schaffen. In deze situaties heeft het college het advies van de staatssecretaris opgevolgd om ruimhartig te hulp te schieten.

Op dit moment zijn voor 11 gezinnen ondersteunings- en begeleidingstrajecten opgestart waarbij de volgende ondersteuning is ingezet:

- Financieel:

Aanvragen van regelingen en vergoedingen (o.a. de declaratieregeling), kwijtschelding gemeentelijke belastingen, schuldhulpverleningstrajecten, hulp bij administratie (met inzet van vrijwilligers).

- Gezondheid (lichamelijk en geestelijk):

Via de Wmo - Hulp bij het huishouden, en een ondersteuningstraject buiten de gemeentelijke dienstverlening.

- Wonen:

Ondersteuning bij het vinden van andere- of geschiktere woonruimte. Eén gezin had de wens om naar een andere gemeente te verhuizen maar heeft daar inmiddels vanaf gezien. Een ander gezin (met voldoende inschrijfduur) is inwonend en krijgt begeleiding bij het vinden van andere woonruimte.

- Sociale relaties:

Ondersteuningstraject voor kinderen.

- Zingeving:

Het ondersteunen bij het vinden van vrijwilligerswerk.

De twee medewerkers van Woerden Wijzer houden de voortgang van deze trajecten in de gaten en blijven het aanspreekpunt voor de gedupeerden. Ook als de trajecten door instanties buiten de gemeentelijke dienstverlening worden uitgevoerd.

In vier gevallen is het niet mogelijk gebleken om in contact te komen met de gedupeerden. Deze inwoners hebben niet gereageerd op onze brief, telefoontjes (als nummer bekend was), werden niet thuis aangetroffen bij huisbezoeken en hebben niet gereageerd op de kaart die vervolgens is achtergelaten. Omdat de gegevens van deze inwoners niet bewaard mogen worden zullen deze gedupeerden uiteindelijk zelf het initiatief voor contact moeten nemen.

Verdere ontwikkelingen:

Naast de al eerder genoemde aanpak spelen er in de afwikkeling van de KOTA de volgende ontwikkelingen:

Contact met lid landelijk ouderpanel:

Om onze ondersteuning zo goed mogelijk aan te laten sluiten op de wensen en behoeften van de gedupeerden hebben onze medewerkers contact met een lid van het landelijk ouderpanel. Dit panel adviseert de staatssecretaris en de Belastingdienst over de afwikkeling van de KOTA en bestaat uit gedupeerde ouders. Ervaringen worden met dit lid uitgewisseld en daarnaast worden tips en adviezen verkregen. Dit heeft er onder andere toe geleid dat er een speciale, persoonlijke, bewaarkaart is gemaakt die gedupeerden krijgen als ze aangeven dat ze (nog) geen hulp nodig hebben. Op de kaart staat alle informatie bij elkaar inclusief het telefoonnummer om alsnog contact op te nemen als dat gewenst is. Ook staat op de kaart het aanbod om met het ouderpanel-lid in contact te komen. Contact met lotgenoten wordt door een deel van de gedupeerden namelijk zeer op prijs gesteld.

Kwijtschelding gemeentelijke vorderingen:

Gedupeerden krijgen kwijtschelding van alle publieke vorderingen, waaronder de gemeentelijke vorderingen. Deze

kwijtschelding wordt wettelijk geregeld in de "Verzamelwet hersteloperatie toeslagen" die op 1 januari 2022 moet ingaan. Gemeenten zijn door de staatssecretaris verzocht om te anticiperen op deze nieuwe wetgeving door, vooruitlopend op de wetgeving, al te beginnen met het kwijtschelden van de gemeentelijke vorderingen. Doel is dat de gedupeerden zo snel mogelijk een nieuwe schuldenvrije start kunnen maken. Het college heeft gehoor gegeven aan deze oproep. Het collegebesluit dat dit moet regelen is op 13 juli jongstleden genomen. Met deze stap wil het college zo snel mogelijk helderheid en zekerheid bieden aan de gedupeerde ouders.

Terugwinnen van het vertrouwen – rol Belastingdienst:

Belangrijke pijler van onze aanpak is het terugwinnen van het vertrouwen in de overheid. Onze medewerkers zetten zich daar voor in. Hoewel het vertrouwen moet groeien zijn de reacties van de gedupeerden op onze benadering positief en in sommige gevallen ronduit hartverwarmend. Het college ziet hierin een stimulans om de aanpak voort te zetten. Tot september legde het college namens de Belastingdienst het eerste contact met de gedupeerden. Om het persoonlijke verhaal te horen en om een hulpaanbod te doen. Vanaf september doet de Belastingdienst dat weer zelf. Het college krijgt niet meer de gegevens van alle gedupeerden door, alleen nog van degene die hebben aangegeven dat ze ondersteuning van de gemeente willen. Het zicht op de groei van het aantal gedupeerden in Woerden verdwijnt daarom vanaf 1 september.

Financiën

Het Rijk heeft toegezegd om alle (traject)kosten te vergoeden die in het kader van de KOTA worden gemaakt.

Vervolg

Als de ontwikkelingen hier aanleiding voor geven zal het college de raad informeren over de KOTA.

Bijlagen

N.v.t.
